

København, den 23. august 2016

Organisatorisk model for etablering af headspace-satellitter på Vestegnen

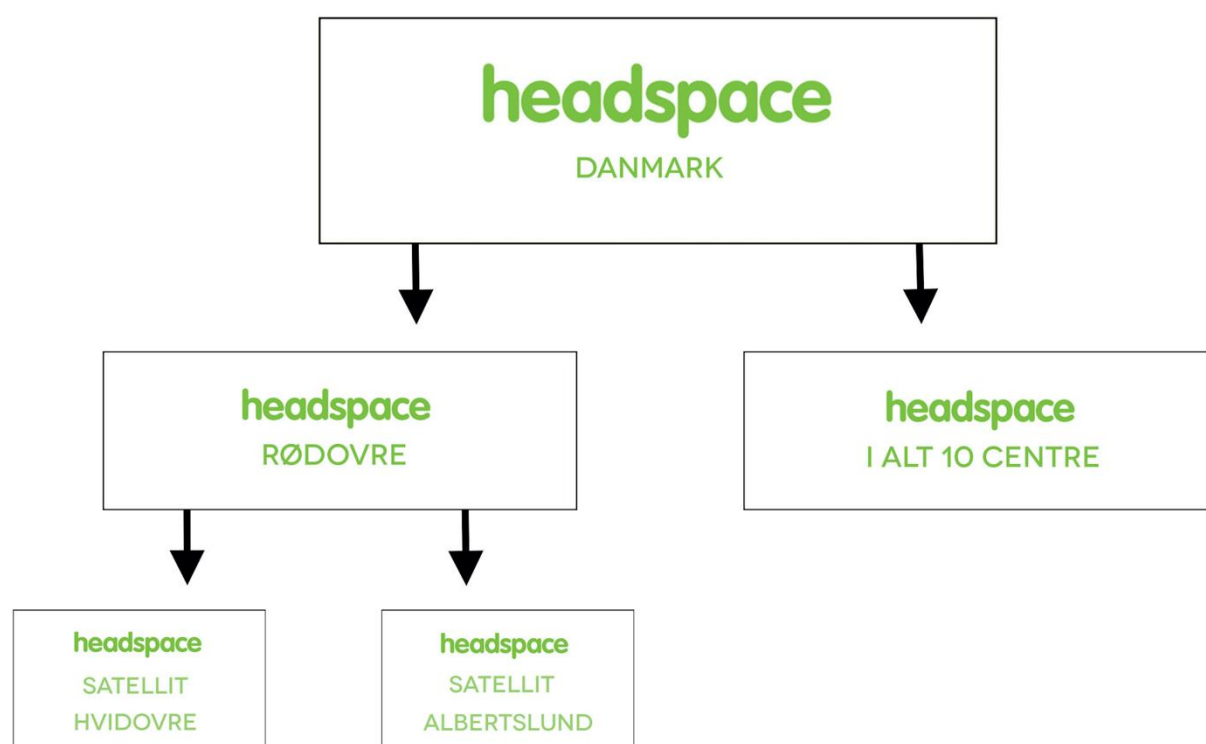
Baggrund

Der er i dag ni headspace-centre; det 10. åbner den 24. august i Helsingør Kommune. Der opleves en stor efterspørgsel fra kommuner, som ønsker etableret et headspace-center. Ambitionen er at forsøge at imødekomme dette ved etablering af en organisatorisk ramme, hvor der kan knyttes et antal satellitter på et konkret center. Modellen vil samtidig understøtte, at headspace bliver tilgængelig for flere unge tæt på uddannelsesmiljøerne.

headspace er et initiativ under Foreningen Det Sociale Netværk. Ambitionen er at hjælpe udsatte og sårbare unge, inden de får så store udfordringer, at de får brug for mere indgribende indsatser og er i risiko for at falde ud af en ungdomsuddannelse, eller at det påvirker udbyttet af uddannelsen.

Organisatorisk ramme for satellitter omkring et center

Hvert af landets headspace-centre har i dag tilknyttet en centerchef, to lønnede ungerådgivere samt gennemsnitligt 40 frivillige pr. center. Nedenfor skitseres rammerne for, hvorledes et givent center kan udvides med et antal satellitafdelinger. Vi tager udgangspunkt i headspace Rødovre, hvor vi konkret vurderer, at det er hensigtsmæssigt at forankre op til tre satellitter. Alle headspace-centre refererer til headspace Danmark, som bl.a. har følgende funktioner: koordinationsmøder, økonomiansvar, budgetstyring, statistik og dokumentationsudvikling, monitorering, fælles kampagner, overordnet

koordineringskontakt med alle kommuner, regioner mv. samt samarbejde med forskningsmiljøer.

Centret og satellitterne har sammenhængende funktioner ift. metode, arbejdsform, rekruttering af frivillige mv., men har egne samarbejdsrelationer ift. brobygning til for eksempel den kommunale og regionale indsats samt til uddannelsesmiljøerne i den enkelte kommune. Sikringen af de faglige rammer varetages af centerchefen. Samarbejdsrelationerne til kommunerne varetages af centerchef og headspace Danmark sekretariatet. Der indgås egentlig samarbejdsaftale mellem headspace Danmark og hver satellitkommune.

Rammerne for varetagelse af funktionerne i en satellit er, at der tilføres ekstra ungerådsgiver-kapacitet via headspace-centret og opbygges en gruppe af frivillige tilknyttet hver satellit. Aktiviteterne udfyldes også med basis i den kommunale samarbejdsaftale. Der startes op med to satellitter i henholdsvis Albertslund og Hvidovre kommune. Satellitterne er organisatorisk koblet til headspace-center Rødovre. Der vil blive etableret et systematisk netværk, som årligt dokumenterer samarbejdet og er rammen for erfaringsudveksling for de konkrete indsatser med de unge, med ungdomsuddannelserne og folkeskolerne særligt i forhold til udskoling. Erfaringen fra etableringen af de beskrevne satellitter vil endvidere udgøre en ramme for at videreudvikle modellen med satellitter til de øvrige headspace-centre.

Organiseringen af satellitter og tilknytningen til centret

Hver satellit vil have åbent to ugentlige hverdage. Der tilknyttes fast en kommunal medarbejder med socialfaglig baggrund, som forudsættes at være tilsted i headspace-afdelingen i åbningstiden, sammen med ungerådsgiveren. Det vil som udgangspunkt være samme ungerådsgiver, der varetager opgaverne i satellitten – sammen med gruppen af frivillige, knyttet til satellit-centret.

headspace-center Rødovre tilføres også ekstra ressourcer, således at den nødvendige oplæring, metodesikring og koordinering med såvel satellitterne som kommunerne og uddannelsesmiljøerne sikres. Tilførslen af ressourcer vil endvidere kunne styrke samarbejdet med ungdomsuddannelserne, hvor der sammen vurderes størst behov for at ny udvikle eller øge indsatsen, der yderligere mindsker de unges frafald. Headspace Rødvors hidtidige service- og aktivitetsniveau vil således ikke formindskes. Derimod opnås en samlet synergieffekt, der vil komme såvel centret som de to headspace-afdelinger (satellitter) til gode.

Med etablering af satellitterne udvider headspace-centret samtidig samarbejdet og aktiviteterne på uddannelsesinstitutionerne. Det skal i den forbindelse nævnes, at ungdomsuddannelserne har elever fra flere kommuner. Som led i headspace Danmarks samarbejdsaftaler med satellit-kommunerne, indgås der i hver kommune aftaler om det opsøgende headspace-arbejde på uddannelsesstederne, hvilke skoler skal have prioritet etc.

Centerchefen hos headspace vil sammen med headspace Danmark have det overordnede ansvar for satellitterne. Målet er, at der, ud over ungerådsgivere, tilknyttes minimum 20 frivillige til hver af de pågældende satellit-kommuner.

I satellit-kommunerne stiller kommunen lokaler til rådighed minimum to dage om ugen til headspace, som ligeledes kan rumme samtaler med de unge samt et sted, hvor de frivillige og medarbejderne kan være. Dette aftales headspace separat med hver enkelt satellit-kommune.

Det giver rigtig god mening at lægge headspace-satellitterne i forbindelse med ungdomsuddannelser eller andre steder i kommunen, hvor der er en naturlig kontakt til headspace-målgruppen.

headspace tilbyder gratis og anonym rådgivning

I headspace kan børn og unge i alderen 12-25 år komme direkte fra gaden og få en samtale med en ungerådgiver – uanset bopæl. Der er ingen ventetid, det er gratis og anonymt, og alt foregår på de unges præmisser.

I headspace kan man tale om alt fra kærestesorger og eksamensnerver til mobning, problemer i hjemmet og psykisk sårbarhed.

headspace har på landsplan mere end 400 frivillige, der sidder klar i de fysiske centre, på chatten, ved telefonen og på mail, men også ude på uddannelsesstederne og der, hvor unge kommer til dagligt. De frivilliges relation med de unge ophæver behandler-/patient-forholdet samtidig med, at mange af de unge finder det lettende at vide, at de frivillige er der udelukkende for de unges skyld.

Siden åbningen i sommeren 2013 har mere end 17.000 unge fået hjælp i headspace, og der er holdt mere end 42.000 samtaler på landsplan.

Kongstanken bag headspace:

- ☞ Ingen problemer er for store eller små
- ☞ headspace er et før-kommunalt og forebyggende tilbud
- ☞ Én indgang til hjælpen
- ☞ Du kan aldrig gå forkert i headspace
- ☞ Dobbelt frivillighed (??)
- ☞ Alt foregår på de unges præmisser
- ☞ Brobygning og samarbejde
- ☞ Nul bureaukrati

Det svære ungdomsliv

Flere undersøgelser viser, at op mod 20 procent af en ungdomsårgang mistrives i så høj grad, at der kan tales om egentlige psykiske problemer. Det kan have alvorlige konsekvenser for den enkelte i form af ensomhed, isolation, manglende netværk, risiko for frafald på studiet samt manglende tilknytning til arbejdsmarkedet.

Derfor kan det også få store omkostninger for samfundet, hvis man ikke får sårbare børn og unge på fode. Ifølge Rockwool Fonden koster gruppen af unge, der i to år hverken er i arbejde eller uddannelse, det offentlige op mod 15 milliarder kroner om året.

Der er med andre ord både sund fornuft og økonomi i at hjælpe udsatte unge.

headspace er en tidlig og forebyggende indsats. Vi hjælper, før problemerne vokser sig så store, at den unge risikerer at blive en del af behandlingssystemet. Tal fra headspace København viser da også, at mere end halvdelen af de unge, der kommer i centeret, kan nøjes med et par enkelte samtaler. headspace er et før-kommunalt tilbud, hvilket viser sig ved, at kun 10 procent af de unge i headspace før har været i kontakt med det offentlige system.

headspace som brobygger

Det kan være vanskeligt at finde frem til det helt rigtige tilbud, hvis man som ung har det svært.

headspace er én indgang til hjælpen. Hvis der findes andre og mere specialiserede tilbud i lokalområdet, hjælper vi den unge derhen, såfremt der er behov for yderligere hjælp. Derfor er den kommunale medarbejder afgørende, når situationen for den unge kræver, at man kan profitere af et mere indgribende tilbud, som kræver visitation.

I headspace kan vi derudover også tilbyde joblæring, der er et tilbud til unge, som af den ene eller anden årsag er faldet fra på uddannelse eller ud af arbejdsmarkedet. Via et unikt samarbejde med lokale virksomheder har vi mulighed for at sende unge i joblæring. Et joblæringsforløb består typisk af et fire måneders forløb, hvor den unge får løn og goder på lige vilkår med virksomhedens øvrige ansatte. Det giver den unge et selvtillidsboost og en følelse af at kunne bidrage. Det skal nævnes, at det er et tilbud, der forudsætter yderligere finansiering og et tillæg til samarbejdsaftalen.

Det er dokumenteret, at hver sjette elev, der forlader folkeskolen, ikke får en ungdomsuddannelse, inden de bliver voksne. Over 2/3 af frafaldet skyldes mentale problemer. Frafaldet er størst på erhvervsuddannelserne. På landsplan er frafaldet på erhvervsuddannelserne 51 procent med en stor spredning kommunerne imellem.

Konkret i headspace Esbjerg er 123 unge hjulpet videre til uddannelse og/eller beskæftigelse. Ungeindsatsen i Esbjerg Kommune vurderer, at "hvis headspace Esbjerg løfter 25 procent af disse unge ud af kontanthjælpen og over i uddannelse eller beskæftigelse, så udgør den årlige kommunale besparelse 3,8 mio. kr."

Joblæringsforløbet anerkendes også af beskæftigelsesministeren, der i et svar til Folketingets Beskæftigelsesudvalg bemærker:

"Jeg vil fremhæve brobygningsforløb på erhvervsskolerne (...) hvor en mentor støtter og guider de unge (...)" "Den anonyme og gratis ung-til-ung rådgivning, som headspace tilbyder unge, ser jeg som et godt supplement (...)" "Beskæftigelsesministeriet har "en dialog i gang om, hvordan headspace i højere grad kan inddrages i beskæftigelsesindsatsen".

Ligesom erhvervslivet også er tilfreds med den lige adgang, der er til samarbejde og joblæring i headspace:

"Vi har en åben og direkte adgang til headspace. Der er ikke et hav af offentlige dokumenter, som skal udfyldes, fordi vi ansætter direkte. Det er mindre bureaukratisk, og der er en helt anden nærhed og forståelse for det enkelte menneske".

- Aase Bjerregaard Christensen, HR-ansvarlig i Blue Water Shipping.

headspace er baseret på partnerskaber med klart formulerede skriftlige forventninger til alle parter:

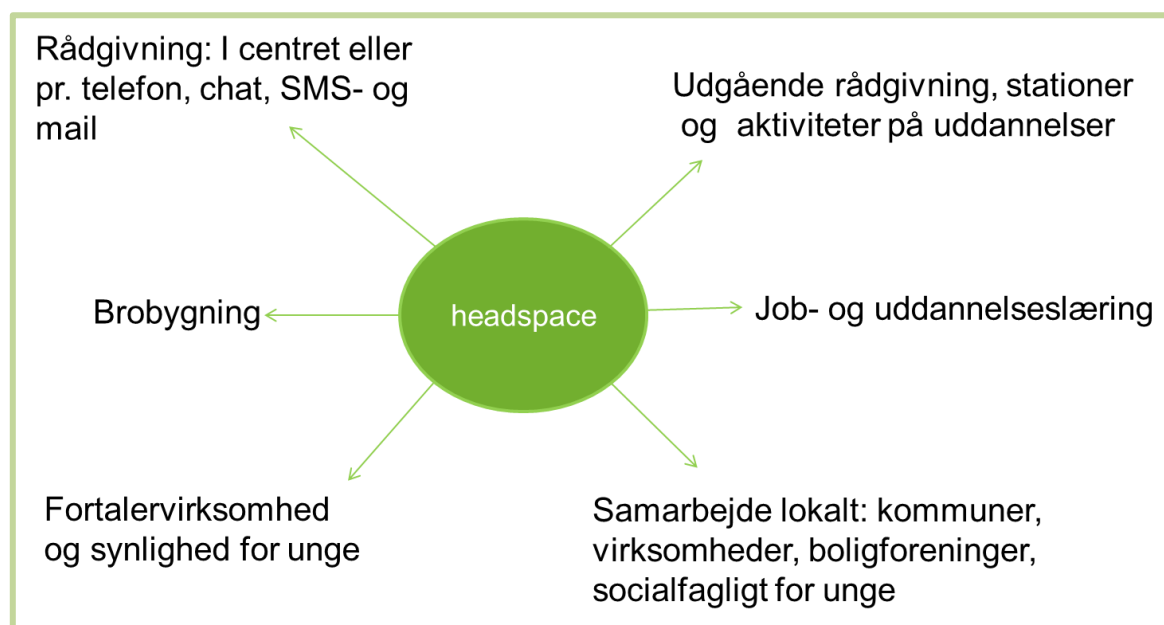
- Civilsamfundet
- Kommunen, der dækker: "halv kommunal" medarbejder i headspace, husleje og kontant beløb til driften
- Regionen
- Lokale aktører på ungeområdet
- Lokale virksomheder og fonde

- Samarbejder med læger og sundhedsfaglige medarbejdere

headspace har endvidere et samarbejde med regionen flere steder i landet. I headspace Odense og Esbjerg arbejder en regional psykiatrimedarbejder otte timer om ugen. Dermed bygges der en bro for de unge, der har behov for tilbuddene i regionerne. Det er ambitionen at arbejde på, at det samarbejde udbredes til alle regioner.

Funktioner i headspace

headspace er ikke kun en rådgivningsportal. headspace er et flerdimensionelt initiativ, som blandt andet bygger bro og samskaber. Af nedenstående figur opsummeres de vigtigste funktioner, som headspace kan varetage:

headspace – best practice i Norden

Nordisk Råd Velfærdscenters projekt "Unga i Norden - psykisk hälsa, arbete, utbildning" sætter fokus på unge i Norden mellem 19 og 29 år. I den nye forskningsrapport fra marts 2016 fremhæves og konkretiseres for beslutningstagere, hvad der bør investeres i for at forbedre unges velfærd. Nordisk Ministerråd udpeger her headspace til best practice indsats i Norden. Udnævnelsen har medført international bevågenhed fra EU-formandskabet og de øvrige nordiske lande.

Økonomien

- ☛ Et fuldt udbygget headspace-center koster for en to-årig opstartsfasen 2,5 mio. kr. pr. år samt løn til den "halve" kommunalmedarbejder og lokaler samt driften af disse
- ☛ En satellit koster 500.000 kr. årligt pr. by med to faste ugentlige åbningsdage kombineret med udgående aftalt rådgivning på udvalgte uddannelsessteder. Herudover bidrager kommunen med en kommunal medarbejder i de to ugentlige åbningsdage (cirka ti timer ugentligt) og lokaler samt driften af disse

- ☞ Hvis den enkelte kommune ønsker tilbuddet suppleret med joblæringsforløbet, forudsætter det en supplerende aftale og en øget medfinansiering

headspace er landsdækkende

Der er headspace i København, Roskilde, Rødovre, Odense, Horsens, Esbjerg, Billund, Helsingør, Herning og Aalborg, og flere byer er på vej.

Flere byer står på spring, og senere i 2016 forventer vi at åbne i flere byer, hvoraf en del vil være som satellitter til eksisterende centre.